

VAN HET BESTUUR

Eind maart is het *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde* (NTvG) voor een groot deel gewijd aan 'Middel X'. Het omslag zet de toon: 'Geen zachte dood met middel X'. Twee artikelen in het tijdschrift moeten dit uitdiepen.

Het eerste artikel is geschreven door twee specialisten van de intensive care: "Wij worden sinds kort geconfronteerd met suïcidepogingen met het middel natriumnitriet. Evenals natriumazide wordt dit middel geacht het veronderstelde 'zelfmoordpoeder' of 'middel X' te zijn."

Met het praktijkvoorbeeld van twee mensen die hun leven met natriumnitriet wilden beëindigen, wordt de werking van het middel beschreven. Een van hen overleed, met een opvallende blauwe verkleuring van de huid. De ander overleefde na toediening van een antigif.

Deze schrijvers scheppen vooral verwarring. Want natriumnitriet is *niet* hetzelfde als Middel X. Het wordt ten onrechte gezien als een alternatief voor Middel X.

Mensen die zelf over hun levenseinde willen beschikken, lopen bij het gebruik van natriumnitriet een groot risico: Er kan een antigif (methyleenblauw) worden toegediend. Dat heeft tot gevolg dat de persoon in kwestie niet overlijdt. Hoe zo iemand er na deze behandeling verder aan toe is, is ongewis.

De schrijvers doen een oproep aan ziekenhuizen en ambulancediensten: 'Het is van groot belang dat hulpverleners patiënten met een vergiftiging door dit middel herkennen. Vroegtijdig in de ader toedienen van methyleenblauw (1-2 mg/kg tot maximaal 7 mg/kg) leidt tot een snel herstel van de zuurstofopname in het bloed en maakt zuurstoftekort in het weefsel ongedaan. Methyleenblauw kan veilig worden gegeven. Wij adviseren om de ambulance vanaf heden standaard uit te rusten met ten minste 2 ampullen van 10 ml met methyleenblauw 1% (10 mg/ml).'

Mensen die natriumnitriet willen gebruiken, worden door de specialisten gewaarschuwd: Als je met dit middel een eind aan je leven wil maken, is het verstandig om ervoor te zorgen dat je niet te snel wordt gevonden.

Het tweede artikel is geschreven door een onderzoeksjournalist. Zij beschrijft, met verwijzing naar een viertal medische artikelen uit de vorige eeuw, hoe ellendig je aan Middel X kunt doodgaan. Soms wordt daarin niet beschreven welke dosis is gebruikt, soms is de dosis veel groter dan aanbevolen in de literatuur waarover de CLW beschikt. Dat kan grote gevolgen hebben voor het overlijdensproces. Ook wordt de precieze situatie van het overlijden niet nader beschreven. Het kan nogal uitmaken of iemand kort na de inname van het middel naar het ziekenhuis wordt gebracht, waar vervolgens alles uit de kast wordt gehaald om het overlijden uit te stellen.

In 2017 heeft de CLW een deskundige op het gebied van vergiften gevraagd om op basis van de literatuur een oordeel te geven over de werking van Middel X. Hij beschreef aanzienlijk meer dan de vier artikelen van de journalist. De feiten in zijn rapport zijn duidelijk: Inname van minimaal 1,4 gram leidt zeker tot de dood. Er ontstaat direct een onomkeerbare blokkade voor de zuurstofverbranding in een lichaamscel. Cellen in de hersenen en hartspiercellen hebben hier het eerst last van. Je overlijdt door zuurstoftekort in de hersencellen, of door een hartritmestoornis. Beide leiden in seconden tot bewustzijnsverlies. En ja, je krijgt een bloeddruk daling en hoofdpijn. Dat voelt niet prettig, dus moet je gaan liggen en vooraf een pijnstiller nemen. En ja, je kunt trekkingen krijgen, maar die maak je niet meer bewust mee. Kort geleden hebben twee ooggetuigen gemeld dat het overlijden met Middel X heel rustig en snel is verlopen.

Een laatstewilmiddel moet betrouwbaar zijn, dus

- het moet altijd werken en er mag geen antigif bestaan
- het moet veilig zijn, dus geen gevaar opleveren voor derden
- het moet humaan zijn, dus met weinig bijverschijnselen tot een snelle dood leiden
- het moet beschikbaar zijn zonder dat de wet wordt overtreden (legaal)

Het NTvG laat helaas een kans liggen om zijn kennis te vermeerderen. De journalist strooit met suggesties en persoonlijke aanvallen, waar zij er beter aan zou doen om de CLW te bevragen.

De redacteur van het NTvG, die de beide artikelen inleidt, is zijn emoties niet de baas. Persoonlijke opvattingen staan het nemen van voldoende afstand voor een wetenschappelijke afweging in de weg. Kwajker is dat het NTvG de CLW vooraf niet informeerde en ons ook niet de gelegenheid gaf te reageren op de aantijgingen. Daarmee zakt het tijdschrift niet alleen professioneel, maar ook qua fatsoen door de ondergrens.

[Lees ook andere berichten](#)